

VEGETAČNÍ ÚPRAVY | KRAJINÁŘSKÁ ČÁST TECHNICKÁ ZPRÁVA

CENTRUM NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ HÁJENKA ČERNÉ LESY | BRTNICE

NEDÍLNOU SOUČÁSTÍ PRŮVODNÍ ZPRÁVY JE VÝKRESOVÁ DOKUMENTACE

Tato průvodní zpráva je duševním vlastnictvím zhotovitele projektové dokumentace. Žádná její část nesmí být publikována, šířena, kopírována nebo použita v žádné podobě a v souvislosti s jiným projektem. Jediné autorizované použití je v souvislosti s daným projektem, a to vždy v celku a spolu s projektovou dokumentací.

V této dokumentaci nejsou řešeny patřičné legislativní kroky (vyjmutí pozemků ze ZPF, ohlášky, stavební povolení atd.) – za vyřízení veškerých legislativních kroků, odpovídá investor, případně jeho zástupce. Za provádění prací v souladu s legislativou pak prováděcí firma.

Kontaktní osoba projektu:

technické prvky / zeleň / koordinace

Jakub Finger / +420 777 346 437 / jakub@partero.cz

OBSAH

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

II. TECHNICKÁ ZPRÁVA

II.I Úvod

II.II Výkaz výměr

II.III Inženýrské sítě

II.IV Terénní modelace a technické prvky

II.V Stávající vegetace – probírky, péče a ochrana

II.VI Založení výsadeb

II.VII Péče o vegetaci, předání díla, kontrola před uvedením do provozu

III. HLAVNÍ ZÁSADY PRO REALIZACI ZAHRADNÍCH ÚPRAV

IV. POŽADAVKY NA DODANÝ MATERIÁL A KVALITU PRACÍ

V. ZMĚNY PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE ZAHRADNÍCH ÚPRAV

VI. POŽADAVKY NA PŘEDLOŽENÍ VZORKŮ, KONTROLY A SOUČINNOST DODAVATELE, INVESTORA A AUTORSKÝCH DOZORŮ

VII. ÚDRŽBA ZELENĚ A ZÁRUKY ZE STRANY ZHOTOVITELE

VIII. ALERGIE A POTENCIÁLNĚ JEDOVATÉ ROSTLINY NEBO JEJICH ČÁSTI

IX. ZÁVĚR

PŘÍLOHY

Výkresová část

Tabulková část

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Přesné grafické vymezení území je součástí výkresové části. Seznam dotčených parcel, pozemků a objektů je uveden v nadřazené celkové technické zprávě.

Název stavby

- název stavby: Centrum neformálního vzdělávání Hájenka Černé lesy
- místo stavby: Černé lesy č. p. 430, 588 32 Brtnice
- druh stavby: rekonstrukce a dostavba

Generální projektant

Rusina Frei, s.r.o.

adresa: Blanická 845/9, 120 00 Praha 2

tel: +420 607 715 885, e-mail: info@rusinafrei.cz

IČO: 02308002, DIČ: CZ02308002

II. TECHNICKÁ ZPRÁVA

II.1 Úvod

Tato dokumentace řeší vegetační úpravy v rozsahu potřebném pro stupeň prováděcí dokumentace (PD). Detailní řešení a prováděcí detaily budou součástí následujících fází a podrobné dílenské dokumentace ze strany zhotovitelů.

Řešené území se nachází v k. ú. města Brtnice, ve východní části s názvem Černé lesy. Předmětné území se nachází v okolí bývalého Domu dětí a mládeže, Jihlava – Hájenka Černé lesy, procházejícího rekonstrukcí a dostavbou. Rozloha vegetačních ploch řešeného území, které jsou předmětem této technické zprávy je celkem cca 3 500 m² (tato výměra nezahrnuje architektonické objekty řešeného území). Přesné grafické vymezení území je součástí výkresové části. Seznam dotčených pozemků a objektů je uveden v nadřazené celkové technické zprávě.

POZNÁMKA K LOKALIZACI, POLOZE A IDENTIFIKACI POROSTŮ

Tato dokumentace (vč. výkresové, tabulkové a textové části) vychází z dodaných podkladů. Jedná se především o geodetické zaměření, dendrologický průzkum a související podklady. Je třeba brát na vědomí, že vegetace se v čase mění a neustále na ní probíhají práce údržby, z toho důvodu je třeba provést před prováděním prací aktualizaci a konfrontovat podklady se skutečností.

Stávající stav vegetace

Území je obklopeno lesnou vegetací tvořenou převážně smrkem ztepilým ale souvislosti se změnou klimatu a s ní spojeným přemnožením kůrovce došlo k intenzivní těžbě dřeva za účelem obnovy a přeměny porostů na stabilnější i v okolí řešeného území hájenky.

Stávající zeleň v rámci řešeného území je koncipována jako ovocný sad s hrušněmi, jabloněmi s dosadbou mladých stromů jeřábů ptačích. Před objektem hájenky se nachází vzrostlé jasanové ztepilé. Součástí území jsou také skupiny porostů keřů a mladých stromů v různé kvalitě.

K stávajícím dřevinám určeným k zachování je nutné v průběhu realizace přistupovat citlivě a uvážene a dbát o její zachování.

Určení stávajících dřevin vychází z dodaného dendrologického průzkumu a je konkrétně uvedeno ve výkresové i tabulkové části dokumentace.

Navržené zásahy do stávajících porostů

V území budou navrhované zásahy spočívat v následujících krocích:

- Vykácení neperspektivních, poškozených, nebezpečných nebo zcela nevhodných dřevin a náletů.

- Kontrola a důkladné ošetření těch jedinců, kteří nemají ideální stav, ale jsou kompozičně důležití. Při ošetření bude provedena podrobná prohlídka přímo v koruně a stanoveno, jak pravidelně bude do budoucna hodnocena provozní bezpečnost. Stromy, které se při této prohlídce projeví jako provozně nebezpečné nebo k tomuto stavu v období do dvou let mohou dospět, budou ošetřeny.

Způsob provádění zásahů ve vztahu k vlastnickým poměrům

Pokud budou během realizace na pozemku zjištěny nové náletové dřeviny, bude posouzena jejich hodnota a u jednotlivých dřevin bude geodeticky zaměřena a tím jednoznačně definována i náležitost k jednotlivým parcelám. Dřeviny navržené k odstranění budou jednoznačně identifikovány a označeny, aby nedošlo k záměně a provádění prací mimo dohodnuté pozemky.

Architektonické řešení a návrh vegetačních úprav

Návrh vegetačních úprav navazuje na architektonické řešení objektu i prostoru, co nejcitlivěji jej doplňuje, ctí kvalitní stávající porosty a čistí plochu od neperspektivních výsadeb. Veškerý smysluplně použitelný prostor je v maximální míře využitý pro vegetaci dle dostupných možností. Součástí návrhu je také zřízení mlatové plochy ohniště jako funkčního a komunitního prvku začleněného do prostoru zahrady. Dále je uveden popis řešení vegetačních úprav.

Je třeba věnovat maximální pozornost cenným stávajícím dřevinám, odstranění provozně nebezpečných, přestárých, nekvalitních a kompozičně nevhodných dřevin. Nutná je též probírka a uvolnění perspektivních jedinců k zajištění jejich vývoje.

Realizace vegetačních úprav bude spočívat v realizaci výchovných a bezpečnostních opatření zmíněných v předcházejícím textu, dosadbách nových stromů a výsadeb a úpravě druhového složení keřového a bylinného patra.

Dosadby stromů budou provedeny s ohledem na možnosti místa. Předpokládané umístění solitérních dřevin je patrné ze situace, jejíž nedílnou součástí je tabulková část, uvádějící i předpokládané druhové složení a výsadbovou velikost.

V rámci návrhu vegetačních úprav bylo navrženo očištění prostoru od neperspektivních druhů stromů a keřů, nové výsadby bylinného patra v okolí koupacího biotopu a prostoru umývárny s WC, výsadby keřového lemu podél jižní hranice pozemku a výsadeb stromů v rámci zahrady hájenky.

Celek, byť různých forem, ve výsledku vytváří funkční a harmonický prostor v maximální možné míře tvořený vegetací.

Předpokládaná druhová skladba dosadeb a nově vysazených jedinců

Druhová skladba je volena s důrazem na dlouhodobou perspektivu, architektonickou funkci a přirozenost. Je v těsném propojení se stavebně-architektonickým konceptem. Uvedená druhová skladba a povaha výsadeb je orientační, v rozsahu odpovídajícím danému stupni dokumentace a v takové podobě, aby byl zřejmý celkový záměr. V následujících stupních projektové dokumentace

může dojít k určení konkrétních druhů, jejich kultivarů a dílčím změnám v sortimentu dle jeho momentální dostupnosti.

Je nutné před prováděním prací zpracovat autorem projektu vegetace finální prováděcí projektovou dokumentaci, reflektující všechny aktuální skutečnosti, polohy sítí, způsob výsadby i výsadbovou velikost atd. V rámci prováděcí dokumentace jsou určeny již všechny vegetační prvky včetně keřového patra a podrostu – trvalkovo-travniných záhonů, plošných keřových výsadeb, doplňkových dřevin a výsevů.

Výsadby jsou navrženy v následujících hlavních formách.

Dřeviny

Druhovú skladbu je volena s maximálním důrazem na dlouhodobou perspektivu, architektonickou funkci a přirozenost. Druhovú určení dřevin je součástí výkresové a tabulkové části dokumentace. Přesné umístění jednotlivých stromů a jejich počty jsou součástí výkresové a tabulkové části dokumentace.

Druhy jsou voleny s ohledem na odolnost vůči zasolení a suchu v letních vedrech, i s ohledem na jejich konkrétní umístění v rámci pozemku, charakter stanoviště, předpokládaný vzrůst a plnění funkce (kompozice, efekt květu, stínění korunou apod.).

Keře

Keře budou udržovány řezem dle potřeby. Porosty, které navazují na dopravní strukturu, budou udržovány tak, aby nepřesahovaly do rozhledových úhlů a neomezovaly žádoucí výhledy nebo naopak budou v místech, kde je to třeba, tvořit pohledovou clonu s respektem k soukromí uživatelů.

Druhy jsou voleny s ohledem na odolnost vůči zasolení a suchu v letních vedrech, i s ohledem na jejich konkrétní umístění v rámci pozemku, charakter stanoviště, předpokládaný vzrůst a plnění funkce (kompozice, vzrůst, stálezelenost, půdopokryvnost apod.). Přesné umístění, počet a skladba porostů bude potvrzena v dalším stupni dokumentace.

Trávníkové plochy a záhony

Trávníkové plochy budou regenerovány a v místech kde to situace neumožňuje jinak, budou založeny jako nové. Regenerace trávníku je doporučena v přední části vegetačních ploch. Založení trávníku výsevem je doporučeno v areálu Hájenky, a to z důvodu rozsáhlých stavebních prací v rámci areálu.

Tam, kde to prostorový koncept a technické podmínky umožní, bude navržen záhon ze směsi trvalek a travin v druhovém složení odpovídajícím specifickým stanovištním podmínkám či funkci.

V místech, kde se nachází stávající stromy, jsou plochy určeny k ošetření a odstranění vrchní vrstvy půdy technikou air-spade (vzdušný rýč) a následně doplnění nové vegetační vrstvy substrátu (v mocnosti max. 15 cm) pro založení nového trávníku.

Druhy trvalek a travin jsou voleny s ohledem na odolnost vůči zasolení a suchu v letních vedrech, i s ohledem na jejich konkrétní umístění v rámci pozemku, charakter stanoviště, předpokládaný vzrůst a plnění funkce (kompozice, vzrůst, efekt kvetení, barvu apod.)

Přesné umístění, počet a skladba porostů bude potvrzena v dalším stupni dokumentace.

II.II Výkaz výměr

Výkaz výměr je součástí výkresové a tabulkové části této dokumentace. Kácení a probírky (asanace) jsou řešeny v samostatné části této dokumentace.

II.III Inženýrské sítě

Návrh vychází z dodaných podkladů zaměření a koordinační situace technické infrastruktury. V území se nachází inženýrské sítě, z nichž některé je nutné před realizací zdokumentovat v potřebné přesnosti a ověřit jejich skutečnou polohu. Zhotovitel prací je před jejich započítáním povinen požádat správce sítí o lokalizaci a vytýčení všech podzemních vedení v území dotčeném pracemi. V případě, že by mohlo hrozit poškození inženýrských sítí, je zhotovitel povinen postupovat tak a použít takových prostředků, aby k němu nedošlo. V případě, že dojde k poškození vedení, bude oprava financována z prostředků zhotovitele.

Pokud dojde v průběhu prací k odhalení nepopsaného, nezakresleného nebo špatně lokalizovaného vedení nebo sítí, je zhotovitel povinen toto dále respektovat a bezprostředně uvědomit správce daného rozvodu a řídit se jeho pokyny.

Návrh výsadeb stromů respektuje dle dostupných informací ochranná pásma inženýrských sítí i jejich prostorové uspořádání dle ČSN 73 60 05.

PŘED VÝSADBOU JE TŘEBA POŽÁDAT SPRÁVCE SÍTÍ O JEJICH VYTYČENÍ A DŘEVINY VYSADIT DO PŘEDEPSANÉ VZDÁLENOSTI!

II.IV Terénní modelace a technické prvky

Terénní modelace – HTU / JTU

Hrubé terénní úpravy, jemné terénní modelace a technické prvky jsou součástí architektonické a stavebně-technické části a koncepčně také ve výkresové části této dokumentace.

Technické prvky

Veškeré technické prvky, zpevněné pojízdné a pochozí plochy jsou součástí architektonické a stavebně-technické části a koncepčně také ve výkresové části této dokumentace.

II.V Stávající vegetace – probírky, péče a ochrana

Kácení a probírky stávajících porostů

Kácení a probírky (asanace) budou řešeny v samostatné části. Tato dokumentace uvádí předpokládaný rozsah jejich provedení v návaznosti na inventarizaci zeleně a dendrologický průzkum. Dřeviny odstraněné z důvodu stavby budou v předepsané míře nahrazeny novým stromovým patrem.

S ohledem na snahu zachovat co největší množství stávajících dřevin projekt počítá s přesazením mladých, perspektivních jedinců, které se nacházejí v kolizi s navrhovanou stavbou. Umístění nových stanovišť těchto dřevin je vyznačeno ve výkresové dokumentaci. Při provádění výkopových prací je nezbytné zajistit maximální ochranu kořenového balu a minimalizovat poškození nadzemních i podzemních částí dřevin. Po přesazení musí být dřevinám poskytnuta odpovídající povýsadbová péče zahrnující pravidelnou kontrolu zdravotního stavu, zálivku a případné doplňující zásahy (např. úprava kotvení, ošetření koruny).

Ochrana stávající vegetace a dřevin

Bude probíhat dle příslušných norem a zákonů, především pak dle následujících:

ČSN 83 9061 *Technologie vegetačních úprav v krajině – Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích (aktualizace v oblasti preventivních opatření pro ošetření stromů, zlepšení ochrany stromů proti mechanickému poškození a ochrany kořenového prostoru při navážkách zeminy, výkopech rýh, při ztrátě kořenů a při zařizování základů staveb).*

A dále dle doporučení v tomto dokumentu a navazujících detailů. V prováděcí dokumentaci budou tato doporučení a vymezení dále rozšířena, aby došlo k maximální ochraně stávajících dřevin.

Při provádění výkopových prací v kořenovém prostoru bude prováděna pravidelná kontrola pověřenou osobou, jež bude zároveň průběh náležitě fotograficky dokumentovat.

Doporučujeme v místech a krocích kdy je to žádoucí použít zařízení typu Air Spade. To se týká především zakládání ploch a obrub v kořenovém prostoru stávajících stromů.

Zhotovitel je povinen zajistit odborný z dozor při provádění prací v kořenovém prostoru a v maximální míře předejít poškození kořenů.

Provádění zpevněných ploch v blízkosti stávajících stromů

Aby nedošlo k většímu, než nezbytně nutnému zásahu do kořenového prostoru stávajících stromů je třeba, aby bylo dle situace postupováno specifickým způsobem, aby nedošlo k nadměrným odkopům, dosypům a změnám a je taktéž nutné dbát zvýšené pozornosti při provádění prací.

Tam, kde by mohlo přesto dojít k ohrožení stávajících stromů (vzhledem k charakteru kořenového systému, u kořenových náběhů apod.), bude po dohodě a potvrzení projektantem použito alternativní souvrství.

II.VI Založení výsadeb

Výsadby budou založeny dle ustanovení uvedených v této technické zprávě a výkresové dokumentaci. Dále jsou uvedeny pouze doplňující informace.

Příprava nových vegetačních ploch

Všechny nově založené vegetační plochy budou upraveny tak, aby svrchní vrstvu činilo

- min. 300 mm (tedy 100 mm zkyplené základní vrstvy + 200 mm vlastního vegetačního substrátu) vhodného vegetačního souvrství pro plochy trávníků
- min. 500 mm (tedy 100 mm zkyplené základní vrstvy + 400 mm vlastního vegetačního substrátu) vhodného vegetačního souvrství pro plochy záhonů
- nebo jinak konkrétně dle daného typu výsadby.

Při provádění těchto prací nesmí dojít k poškození a narušení kořenového prostoru stromů. Další pravidla zakládání jednotlivých vegetačních prvků budou součástí navazujícího stupně projektové dokumentace.

Výsadba nových dřevin

Bude prováděna dle doporučení uvedených v tomto dokumentu a příslušných norem. Pro srozumitelnost níže uvádíme nejdůležitější body týkající se hlavních způsobů výsadby dle charakteru stanoviště.

Výsadba do vegetační plochy

Bude probíhat běžným doporučeným způsobem. U kotvení je důležité zhotovení spodní ochranné ohrádky, zabraňující poškození kořenového krčku při údržbě (křovinořezem apod.). V případech, kdy by bylo použito podzemní kotvení, ohrádka zhotovena nebude a kmen bude chráněn jinými prostředky. Je nezbytné, aby způsob provedení byl shodný v celém území a v souladu se způsobem provedení již realizovaným v nejbližším okolí. Doporučujeme, aby byl před zahájením zhotoven vzorek a ten odsouhlasen odpovědným pracovníkem místní samosprávy. Výsadbová mísa bude zhotovena dle běžných zvyklostí a mulčována jemně mletou borkou.

Založení a regenerace trávníků

V řešeném území se nachází množství trávníkových ploch, které budou upraveny nebo založeny v různém rozsahu.

U všech trávníků nesmí být opomenuta startovací dávka hnojiva a vhodná a pravidelná zálivka až do plného ujetí a vyvinutí kořenového systému. Níže uvedené kroky schematicky popisují charakter založení, vždy je nutné respektovat běžné zvyklosti a normy spojené se zakládáním a mít na vědomí, že uvedený text tyto normy a postupy nenahrazuje.

Konkrétní směsi předloží vč. složení a předpokládaného výsevního množství na m² dodavatel ke schválení před objednáním materiálu a zahájením prací.

Trávníky regenerované

Jedná se o stávající trávníky, u kterých může dojít k částečnému poškození, jsou v nich stávající stromy a nacházejí se v intenzivních plochách. U stávajících trávníků dojde v rámci stavební činnosti na území k jejich poškození. Přestavba bude proto provedena jako nové založení trávníku na existující vegetační vrstvě. **Je nezbytné, aby nedošlo zvláště při rozrušování vrstev k poškození kořenů stávajících stromů.**

Před zpřístupněním veřejnosti musí proběhnout potřebný počet sečí dle tabulkové části.

Trávníky nově založené

Budou provedeny v místech kde zásah stavby nenávratně poškodí původní travnatý porost. Při zřizování vegetační nosné vrstvy bude respektován kořenový prostor stávajících stromů a případně v dané zóně použito alternativní řešení (snížení tl. nosné vrstvy apod.).

Je nezbytné, aby došlo k odtěžení všech konstrukčních vrstev a jejich nahrazení vhodnou směsí, která bude mít potřebné parametry (především propustnost, nesléhavost atd.) Vegetační vrstva bude realizována o mocnosti minimálně 100 mm, a to z materiálu vhodného složení. Preferuje se použití zeminy skryté v místech nově budovaných konstrukcí, pokud bude její složení vhodné.

Před zpřístupněním veřejnosti musí proběhnout potřebný počet sečí dle tabulkové části.

Založení záhonových a trvalkových výsadeb

Plochy záhonových výsadeb (trvalek, travin atd.) budou upraveny do hloubky 30 cm vhodným postupem (rytím, orbou, frézováním). Samozřejmě s respektem ke kořenovému prostoru.

Dále bude použita startovací dávka hnojiva a dostatečná záливka ihned po výsadbě a dále až do předání.

Výsadby budou mulčovány jemně mletou trvalkovou borkou nebo praným kačírkem dle specifikace v tabulkové části.

Založení keřových výsadeb

Keřové výsadby jsou v území použity v místech, kde je jejich funkce těžko zastupitelná nebo kde nelze použít jiný vegetační prvek. Tyto plochy budou upraveny do hloubky 30 cm vhodným postupem (rytím, orbou, frézováním). Samozřejmě s respektem ke kořenovému prostoru stávajících dřevin.

Kotvení

Kotveny budou dřeviny, jejichž velikost to vyžaduje – vzhledem k převažujícímu sortimentu tedy veškeré dřeviny vyšší než 1,5 m. Dřeviny umístěné ve vegetačních plochách budou kotveny pomocí kolíků a kotveny podzemní kotvou Platipus, Gefa, Kotvos nebo ekvivalentem.

Je nezbytné, aby způsob provedení daných typů kotvení byl shodný v celém území a v souladu se způsobem provedení již realizovaným v nejbližším okolí. Doporučujeme, aby byl před zahájením zhotoven vzorek a ten odsouhlasen odpovědným pracovníkem místní samosprávy.

Mulč

Vybrané výsadby budou mulčovány jemně drcenou borkou (kůrový mulč) o velikosti částí max. 50 mm, v síle vrstvy cca 70 mm. V místech, kde není vhodné použití jemné trvalkové borky, budou záhony mulčovány kačírkem, v síle vrstvy cca 40 mm. Doporučená velikost frakce kačírku je součástí tabulky výkazu výměr.

II.VII Péče o vegetaci, předání díla, kontrola před uvedením do provozu

Před předáním díla a uvedením do provozu, je doporučena kontrola porostů a provozní bezpečnosti stávajících stromů provedená arboristou. Výstupem z této kontroly bude dokument, jež potvrdí běžnou provozní bezpečnost v řešeném území a dále navrhne termín další kontroly případně návrh opatření.

Tato kontrola musí proběhnout ve vhodném předstihu, aby mohly být před uvedením do provozu případně provedeny nutné arboristické zásahy.

Záruky na rostlinný materiál, péče do předání díla

Záruční péče se vztahuje na dobu od nakoupení výpěstků dle normy a rozpočtu, jejich skladování, dovoz na místo výsadby, zahájení výsadeb až do ukončení záruční doby.

Do doby, než je dílo předáno investorovi, zahrnuje tato péče taktéž hlavně přiměřenou zálivku a běžnou péči včetně výsadbového řezu. Poté již především průběžnou **kontrolu** rozvojové a udržovací péče v běžném rozsahu, případnou náhradu uhynulých sazenic a výchovný řez, a to až po dobu dvou let.

Je nezbytné, aby byla provedena **dokončovací péče**: „*péče o rostliny nebo porosty po výsadbě nebo výsevu; zahrnuje soubor prací potřebných k dosažení stavu, při kterém jsou výsadby, trávník nebo objekt zeleně schopné předání a převzetí, dokončovací péče se dříve nazývala ošetření*“ (ČSN 83 9001).

Vzhledem k důležitosti jasného vymezení odpovědnosti a péče mezi investorem a dodavatelem, je nezbytné, aby byl tento vztah konkrétně upraven v příslušných smlouvách a neodkazoval se pouze na tuto technickou zprávu a dokumentaci.

Provozní řád

Je nezbytné, aby nedošlo ke zpřístupnění prostoru veřejnosti, aniž by byl v platnosti provozní řád, zajišťující ochranu a informovanost návštěvníků prostoru.

Následná péče

Bude ošetřena v prováděcí dokumentaci a plánu údržby. Bude prováděna dle příslušných norem a zvyklostí, dále jsou uvedeny hlavní typy a odkazy na příslušné normy a definice. **Následnou péči mimo péči dokončovací a práce prováděné v rámci záruky zajišťuje investor, není-li dohodnuto jinak.**

Rozvojová péče: „*slouží k dosažení funkčního stavu; navazuje na dokončovací*“ (ČSN 83 9051).

Udržovací péče: „péče, která zahrnuje soubor pěstebních opatření nutných k zachování plné funkční účinnosti rostlin nebo porostů, následuje po rozvojové péči“ (ČSN 83 9001 a ČSN 83 9051).

Za tuto péči je odpovědný investor nebo jím pověřená osoba, a to od chvíle kdy investor převeze výsadby. Zahrnuje především níže uvedené úkony:

- Pravidelná a dostatečná zálivka, jejíž plánování a pravidelnost závisí na druhu a velikosti daného rostlinného materiálu, poloze stanoviště a klimatických i meteorologických podmínkách
- Péče o trávníky, a to hlavně pravidelné sekání, hrabání, zálivka, hnojení
- Výchovný a zdravotní řez, a to včetně ošetření řezných ran
- Odplevelování tak, aby nedošlo k poškození výsadeb a byl zajištěn vizuální efekt výsadeb
- Aplikace ochranných prostředků, pokud to bude nutné, aby dřeviny nenapadly, nebo nezničily houbové choroby, hmyz atd.
- Oprava vyvázání, kolíků, zálivkových mís
- Úklid vzniklého biologického materiálu

Je nezbytné, aby byl plán údržby dodržován a případně potřeby adaptován dle skutečných potřeb a úkonů, nutných ke zdárnému vývoji vegetace a udržení funkčnosti prostoru.

Mimořádné stavy počasí

Je třeba, aby investor dostatečným a řádným způsobem poučil návštěvníky prostoru, že při mimořádných stavech počasí (silný vítr, déšť, bouře, kroupy, sníh, přívalové deště apod.) může při vstupu do prostoru a v jeho blízkosti dojít k ohrožení zdraví života.

Pokud nastane takový mimořádný stav nebo jev, je nezbytné vhodným řešením ochránit život a zdraví osob i majetek a zajistit kontrolu všech potenciálně nebezpečných prvků a dřevin. Až do ukončení této kontroly a provedení příslušných opatření je třeba prostor považovat za nebezpečný.

III. HLAVNÍ ZÁSADY PRO REALIZACI ZAHRADNÍCH ÚPRAV

TYTO ZÁSADY A POSTUPY JSOU PLATNÉ PRO PRÁCE, POSTUPY NEBO ŘEŠENÍ SOUVISEJÍCÍ S PROVÁDĚNÍM ZAHRADNÍCH ÚPRAV, DOJDE-LI KE KONFLIKTU VÍCE ZÁSAD, NOREM NEBO JINÝCH SMĚRNIC, BUDE POSTUPOVÁNO DLE ODSTAVCE „NORMY A POŽADAVKY“ A KONTAKTOVÁN ZAHRADNÍ ARCHITEKT.

Normy a požadavky

Při provádění všech prací budou dodržovány veškeré platné normy, zákony a obecně závazné předpisy vztahující se k dané fázi, činnosti, postupu, prvku a provedení. Dojde-li k rozporu ve výkladu či znění dvou a více souběžných předpisů, bude se zhotovitel řídit přísnějším zněním.

Veškeré práce, výběr materiálu, jeho vlastnosti, jakožto i ostatní kvalitativní a bezpečnostní faktory budou splňovat příslušné normy ČSN/ DIN, níže jsou uvedeny normy usměrňující tyto požadavky pro vegetační úpravy v krajině, počínaje v to i sídla, tj. v zastavěném i nezastavěném území. Veškeré práce, výběr materiálu, jeho vlastnosti, jakožto i ostatní kvalitativní a bezpečnostní faktory, které nejsou součástí těchto níže uvedených norem, budou probíhat podle norem ČSN/ DIN vztahujících se k danému prvku a postupu.

ČSN 83 9011 Technologie vegetačních úprav v krajině – práce s půdou (navíc jsou zde definovány substráty a stanoveny požadavky na jejich využití).

ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba (zjednodušuje ustanovení o přepravě rostlin a zpřísňuje ustanovení o prosvětlovacím řezu rostlin se zemními baly).

ČSN 83 9031 Technologie vegetačních úprav v krajině – Travníky a jejich zakládání.

ČSN 83 9041 Technologie vegetačních úprav v krajině – Technicko-biologické způsoby stabilizace terénu (stabilizace výsevy, výsadbami, konstrukcemi ze živých a neživých materiálů a stavebních prvků, kombinované konstrukce).

ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rozvojová z udržovací péče o vegetační plochy.

ČSN 83 9061 Technologie vegetačních úprav v krajině – Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích (aktualizace v oblasti preventivních opatření pro ošetření stromů, zlepšení ochrany stromů proti mechanickému poškození a ochrany kořenového prostoru při navážkách zeminy, výkopech rýh, při ztrátě kořenů a při zařizování základů staveb).

ČSN 464902-1 Výpěstky okrasných rostlin (www.svaz-skolkaru.cz).

Dále je nezbytné, aby při provádění prací byli dodržovány standardy SPPK. Další ustanovení v této zprávě je mohou dále zpřísňovat, nikdy však nesmí dojít ke snížení prováděných prací pod úroveň uvedenou v těchto standardech. **Tučně** jsou uvedeny části, na které je třeba klást mimořádný důraz. Standardy jsou uvedeny zde: <http://standardy.nature.cz/>

Řada A (arboristické standardy)

zabývá se rozpracováním dílčích okruhů v péči o dřeviny rostoucí mimo les

00 Obecné

00 001 Názvosloví

01 Kontroly, hodnocení, plánování

01 001 Hodnocení stavu stromů

01 002 Ochrana stromů při stavební činnosti

01 003 Konflikt vegetace a staveb

02 Technologické postupy

02 001 Výsadba stromů

02 002 Řez stromů

02 003 Výsadba a řez keřů

02 004 Bezpečnostní vazby a podpěry

02 005 Kácení stromů

02 006 Ochrana stromů před úderem blesku

02 007 Úprava stanovištních poměrů stromů a keřů

02 008 Výchova porostů

02 009 Speciální ošetření stromů

02 010 Doprovodná vegetace komunikací

02 010 Údržba stromů kolem produktovodů

03 Bezpečnost při práci a ochrana zdraví

03 001 Zajištění prostoru při arboristických operacích

03 002 Ochranné prostředky při stromolezení

03 003 Pracovní postupy při stromolezení

03 004 Práce s jednomužnou motorovou pilou

03 005 Práce s hydraulickou plošinou

03 006 Práce s jeřábem

Řada B (voda v krajině)

zabývá se rozpracováním dílčích okruhů v péči o mokřady a jejich vytváření

00 Obecné

00 001 Názvosloví

01 Kontroly, hodnocení, plánování

02 Technologické postupy

02 001 Vytváření a obnova tůní

02 002 Obnova vodního režimu rašelinišť a pramenišť

02 003 Revitalizace drobných vodních toků a jejich niv

02 004 Péče o vodní toky vč. břehových porostů

02 005 Extenzivní hospodaření na rybnících

02 006 Stavba a provoz rybochodů

03 Bezpečnost při práci a ochrana zdraví

Řada C (ÚSES a krajínotvorné prvky)

zabývá se rozpracováním dílčích okruhů v zakládání a péči o skladebné části ÚSES a krajínotvorné prvky na nelesních plochách

00 Obecné

00 001 Názvosloví

01 Kontroly, hodnocení, plánování

01 001 Hodnocení funkčnosti ÚSES

01 002 Vytváření ÚSES (plány a projekty)

- 02 Technologické postupy
- 02 001 Realizace biocenter a biokoridorů ÚSES
- 02 002 Vytváření krajinnotvorných a interakčních prvků
- 02 003 Funkční výsadby ovocných stromů v zemědělské krajině
- 02 004 Péče o skladebné části ÚSES vč. Krajinnotvorných a interakčních prvků
- 02 005 Péče o jedince a sady starých a krajových odrůd ovocných dřevin
- 03 Bezpečnost při práci a ochrana zdraví

Řada E (speciální opatření druhové ochrany)

zabývá se rozpracováním dílčích okruhů v oblasti druhové ochrany přírody

- 00 Obecné
- 00 001 Názvosloví
- 01 Kontroly, hodnocení, plánování
- 02 Technologické postupy
- 02 001 Zřizování a provoz mobilních zábran pro obojživelníky podél komunikací
- 02 002 Opatření k zajištění prostupnosti komunikací pro obojživelníky
- 02 003 Opatření k zajištění prostupnosti komunikací pro vydry a další drobné savce
- 02 004 Opatření k zabezpečení venkovního el. vedení proti zraňování ptáků a dalších živočichů
- 02 005 Péče o stromy jako biotop vzácných druhů organismů
- 03 Bezpečnost při práci a ochrana zdraví

Řada F (návštěvnická infrastruktura)

zabývá se rozpracováním dílčích okruhů v zřizování a provozu návštěvnické infrastruktury v chráněných územích interpretující přírodní dědictví a usměrňující návštěvnost

- 00 Obecné
- 00 001 Názvosloví
- 01 Kontroly, hodnocení, plánování
- 01 001 Monitoring návštěvnosti v ZCHÚ
- 02 Technologické postupy
- 02 001 Zpevnění cest a povalové chodníky
- 02 002 Vyhledky a překonávání výškových rozdílů (stupně, žebříky, zábradlí apod.)
- 02 003 Lávky a mostky
- 02 004 Značení cest a cyklostezek
- 02 005 Hraniční značení chráněných území a památných stromů
- 02 006 Informační tabule a panely
- 02 007 Vybavení odpočinkových míst (lavičky, přístřešky, altány apod.)
- 03 Bezpečnost při práci a ochrana zdraví

PŘÍPRAVA A PODMÍNKY REALIZACE DÍLA

Realizační práce nesmí být započaty, pokud podmínky nebo poměry na dotčeném území nebo povětrnostní situace nesplňují normy pro provádění daných činností.

Vzorky

Pokud to bude požadováno, je zhotovitel povinen zajistit vzorky materiálů nebo fotografie rostlin a ty poskytnout ke schválení. Zároveň je povinen na požádání zajistit psané osvědčení o zdroji, složení a fyzikálních vlastnostech (např. pH) dodávaných zemin nebo substrátu.

Ochrana zdraví a majetku

Je povinností zhotovitele zabezpečit stavbu tak, aby nemohlo dojít k poškození zdraví nebo majetku osob.

Podmínky v místě výsadby

Zhotovitel musí minimálně pět dní před výsadbou uvědomit investora, stavební dozor, a odpovědného architekta, že v daném termínu dojde k výsadbě rostlinného materiálu. Investor nebo stavební dozor zároveň potvrdí, že v daném termínu i následných termínech povýsadbové péče, které stanoví zhotovitel, bude k dispozici dostatečně vydatný a přístupný zdroj vody, který bude schopen poskytnout takové množství vody, aby mohla proběhnout řádná zálivka. Zhotovitel je zároveň povinen předjednat k předpokládanému termínu výsadby alternativní zdroj závlahy jako např. cisternu, kterou použije v případě selhání vodního zdroje. Toto krizové řešení bude financováno ze zdrojů toho, kdo zavinil přerušení dodávky vody nebo osoby odpovědné za stav staveniště a zdrojů na něm.

IV. POŽADAVKY NA DODANÝ MATERIÁL A KVALITU PRACÍ

Stromy, keře, rostliny a půdopokryvné porosty

Stromy, keře, rostliny a půdopokryvné porosty musí splňovat níže uvedené požadavky. Součástí jejich výsadby jsou také:

- příprava půdy
- vlastní rostlinný materiál
- mulčování a materiální vybavení výsadeb
- výsevy
- hnojení, zálivka

Požadavky na kvalitu

Všechny práce a produkty musí odpovídat platným normám.

Pokud není možné dodat požadovaný materiál, bude to oznámeno zahradnímu architektovi, který rozhodne, zda je možné použít náhradní druh nebo velikost. Toto stanovisko sdělí písemně investorovi i zhotoviteli.

Při realizaci budou dodržovány všechny související normy.

Při realizaci budou dodržovány všechny související normy.

Některé nejdůležitější požadavky jsou uvedeny níže, jedná se však pouze o stručný přehled, který není a ani nemůže být náhradou za plné znění norem.

- Všechn rostlinný materiál bude silný, zdravý a bez jakýchkoliv škůdců a chorob. Větvení bude kvalitní, rovnoměrné, odpovídající typickému habitu daného druhu a se zdravým kořenovým systémem.
- Veškeré rostliny s balem musí mít kvalitní a jejich velikosti úměrný kořenový bal, vyhovující všem požadavkům, na něj kladeným. Bal musí být z původní zeminy, s dostatkem vláskových kořínků. Kořenový systém musí být odpovídající dané velikosti a druhu, stejně tak i systém větví a rozložení koruny nebo nadzemní části materiálu.
- Hrnkové rostliny a rostliny v obalech musí mít dostatečný kořenový systém a nesmí být volné nebo čerstvě přesazené.

- Veškerý rostlinný materiál musí mít původ v okrasných školkách z obdobných klimatických podmínek jako jejich cílové stanoviště.
- Dodaný rostlinný materiál musí mít minimálně velikost požadovanou projektovou dokumentací, lze dodat i větší materiál, než je minimální požadovaná velikost za podmínky, že to nebude mít za následek zvýšení ceny.
- Při přepravě dřevin v otevřených vozech nebo přívěsech je potřeba zabránit poškození větrem, mj. i popálení větrem nebo poškození olistění.

Termín výsadby, výsadba, požadavky na personál

Termín výsadby musí splňovat závazné normy a zvyklosti pro daný druh nebo typ rostlinného materiálu s přihlédnutím k aktuálním klimatickým a meteorologickým podmínkám.

Výsadbu budou provádět pracovníci, kteří mají zkušenosti s výsadbou a rostlinným materiálem i pracovními postupy s tím spojenými pod dohledem kvalifikovaného nadřízeného.

Rostlinný materiál bude vysazen do pozice určené výkresovou dokumentací. Pokud nebudou místní podmínky umožňovat výsadbu do daného místa, nebo objeví-li se nepředpokládané okolnosti, nebude výsadba pokračovat, dokud projektant nebo jeho zástupce neurčí náhradní polohu.

Výsadba

Není-li uvedeno jinak, bude výsadba rostlinného materiálu probíhat do ručně kopané jámy kruhového půdorysu s vertikálními stranami a jeden a půl-krát větším průměrem, než je průměr kořenového balu vysazované rostliny (tj. pro bal průměru 50 cm výkop průměru 75 cm apod.) Hloubka výsadbové jámy nesmí být větší než výška kořenového balu, a její dno i strany musí být narušeny tak, aby mohlo dojít k prokořenění, přebývající vykopaná zemina bude odvezena a dále zpracována zhotovitelem.

Dle povahy a typu obalového materiálu kořenového balu a doporučení prodejce dané rostliny, které má vždy přednost, bude ve vhodném momentě obalový materiál odstraněn a povolen. U typů určených k přirozenému rozkladu a ponechání ve výsadbové jámě bude ponechán.

Po umístění rostliny do výsadbové jámy bude rostlina vertikálně srovnána, tak aby stála zpříma a natočena nejvzhlednější stranou tak, aby působila co nejlépe z místa častých pohledů. Poté bude kořenový bal usazen tak, aby úroveň, ve které byla původně rostlina pěstována nebyla více než 3 cm pod nebo nad úroveň zasypání a okolního terénu. Po zasypání a dostatečném zhutnění bude kolem kmene vytvořena zálivková místa s průměrem úměrným velikosti rostliny.

Jakmile dojde ke správnému usazení, musí být stromy a rostliny vyžadující kotvení adekvátně ukotveny a vyvázány.

Povýsadbová zálivka musí proběhnout co nejdříve a být dostatečná tak, aby došlo k provlhčení celého kořenového balu a aby zajistila odstranění vzduchových kapes v balu i výsadbové jámě a adekvátní sesednutí výsadbové zeminy. Je možné, že dojde k takovému sesednutí, že bude potřeba zeminu doplnit a opakovat zálivku, v tom případě je potřeba tento postup opakovat tak dlouho, než je bal správně provlhčený, v zemině neexistují vzduchové kapsy a zemina je dostatečně vlhká a ve správné úrovni ve vztahu k dřevině i okolním plochám.

Výchovný a opravný řez

Bude-li to nutné, budou po výsadbě zlomené, poškozené a nevhodně rostlé větve odstraněny, a to vždy **kvalifikovaným odborníkem**, pomocí ostrého nástroje a s následným ošetřením rány. Taktéž musí být po výsadbě proveden výchovný řez adekvátní velikosti a povaze taxonu i okolním podmínkám. Bude-li rostlinný materiál tímto zákrokem poškozen, dojde k náhradě poškozeného jedince z finančních zdrojů zhotovitele.

NÁROKY NA OSTATNÍ POUŽITÝ MATERIÁL

Zemina | Substrát

Zemina pro záhony a trávniky musí splňovat požadavky platných norem vztahující se k výsadbové zemině (substrátu) i požadavky uvedené v jednotlivých vztažených částech této průvodní zprávy. Dále musí být tato zemina úrodná, bohatá na živiny, nesmí obsahovat jakoukoliv příměs zeminy, která se nacházela v hloubce větší než 80 cm pod povrchem, nesmí obsahovat jílovité hrudky, křemičité písky, kameny, kořeny nebo jakékoliv další cizorodé a znečišťující materiály nebo látky které by mohli škodit vysazovanému rostlinnému materiálu. Její pH musí být v rozmezí 5,5-6.

Hnojiva

Použitá hnojiva musí splňovat uvedené požadavky a není-li uvedena bližší specifikace, musí být použito takové hnojivo aplikované takovým způsobem, který odpovídá danému typu rostlinného materiálu, jeho poloze a ročnímu období.

Voda

Vodu k zálivce v průběhu prací i následné údržbě je povinen zajistit zhotovitel, a to případně pod dohodě s investorem to v takovém množství a přístupnosti, aby mohla být provedena řádná zálivka. Hadice či jiný způsob dopravy vody si zajistí zhotovitel sám.

Kolíky, vázací materiál, vybavení výsadbových jam a výsadeb

Je součástí dodávky a musí splňovat uvedené požadavky, není-li uveden konkrétní způsob, typ nebo postup, bude kotvení rostlinného materiálu provedeno dle platných norem.

Vázací materiál, kotvení a další viditelné části vybavení musí být jednotné typově i barevně v celém řešeném území.

V. ZMĚNY PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE ZAHRADNÍCH ÚPRAV

Veškeré změny projektové dokumentace zahradních úprav provedené a navrhované ostatními profesemi, musí být schváleny autorem projektu, který v případě neakceptování předkládaného řešení navrhne alternativní postup.

Zhotovitel v případě jakýchkoliv nejasností, sporů a konfliktů neprodleně informuje autora projektu a požádají ho o stanovisko.

VI. POŽADAVKY NA PŘEDLOŽENÍ VZORKŮ, KONTROLY A SOUČINNOST DODAVATELE, INVESTORA A AUTORSKÝCH DOZORŮ

Níže uvedený soupis má za cíl definovat hlavní body vzájemné součinnosti, jež v případě vhodného provedení předejde následně komplikacím plynoucím z nepřevzetí díla.

U kontroly bude přítomen jednak zástupce dodavatele, tak autorský dozor projektanta a jako zástupce města pak referent odboru místního a silničního hospodářství – správy veřejné zeleně.

Je nezbytné, aby zhotovitel požádal o součinnosti vždy minimálně 10 dní předem, a to elektronicky písemnou formou.

Je především nezbytné, aby proběhly tyto **kontroly a související odsouhlasení případně připomínkování**:

- kontrola označení jedinců určených ke kácení (a případné kontrole tahovou zkouškou)
- kontrola ploch určených k probírce
- průběžná kontrola prováděných zemních prací v kořenovém prostoru stromů
- kontrola vytýčení dřevin i plošných výsadeb
- kontrola výsadbových jam před jejich zavezení substrátem a výsadbou
- potvrzení zdroje a kvality vysazovaných dřevin (**důraz na solitérnost a kvalitu sazenic!**)
- kontrola provedení zpevněných ploch v blízkosti a kořenovém prostoru stávajících stromů
- kontrola ploch připravených k výsevu (před výsevem!)
- kontrola typu, původu a složení výsevů
- kontrola substrátové skladby a materiálového složení vegetační střechy
- kontrola rostlinného materiálu před výsadbou
- kontrola vzorového řezu vysazovaných dřevin
- kontrola provedených výsadeb a dokončovací péče.

Požadované vzorky zhotovené na místě:

- vzorek výsadby stromu ve zpevněné ploše vč. kotvení a úpravy výsadbové mísy
- vzorek výsadby stromu v ploše vč. kotvení a úpravy výsadbové mísy
- vzorek výsadby trvalkových ploch
- vzorek mulče, oblázků a dalších použitých materiálů.

Pokud bude mít zhotovitel jakékoliv pochybnosti nebo nejasnosti o prováděných pracích, je povinen informovat projektanta a zástupce investora a požádat jej o vyjádření.

VII. ÚDRŽBA ZELENĚ A ZÁRUKY ZE STRANY ZHOTOVITELE

Údržba zeleně

Náležitou pozornost je nutné věnovat kompletní odborné údržbě a vhodně sjednané záruční lhůtě. Tento vztah je plně mezi investorem a dodavatelem realizačních prací a náleží do dalších projekčních stupňů. V případě jakýchkoliv nejasností je možné kontaktovat projektanta, který podá vysvětlení v mezích svých kompetencí.

VIII. ALERGIE A POTENCIÁLNĚ JEDOVATÉ ROSTLINY NEBO JEJICH ČÁSTI

Alergie a potenciální alergické reakce

Prakticky všechny rostliny, rostlinné prvky i ostatní materiály použité při realizaci nebo vyskytující se v prostoru jako součást zahradních úprav mohou u některých jedinců vyvolat, způsobit nebo zesílit alergickou reakci, alergii a zdravotní potíže. Lze však konstatovat, že skutečně nebezpečných dřevin je v běžném okolí minimum a v návrhu nebyly použity, proto by při běžném využívání prostoru a zabránění kontaktu s rostlinami nebo jejich částmi neměli nastat potíže. Alergii lze definovat jako stav zvýšené citlivosti organismu na celou řadu látek, které mají schopnost alergizovat, tj. mají tzv. imunogenní vlastnosti.

Z těchto důvodů nemůže být autor, zahradní architekt ani zhotovitel odpovědný za potíže, poškození, nebo jiné komplikace a ztráty způsobené alergickou reakcí. V případě náznaku jakýchkoliv potíží, které by mohly mít souvislost s alergickou reakcí, je nezbytné okamžitě vyhledat odbornou lékařskou pomoc. U osob se zvýšenou náchylností k alergiím a alergickým reakcím je nezbytné při jejich pobytu v zahradně architektonickém prostoru dbát zvýšené pozornosti a v případě jakýchkoliv náznaků alergické reakce vyhledat odbornou lékařskou pomoc. Osoby, které okamžitě vyhledat odbornou lékařskou pomoc. U osob se zvýšenou náchylností k alergiím a alergickým reakcím je nezbytné při jejich pobytu v zahradně architektonickém prostoru dbát zvýšené pozornosti a v případě jakýchkoliv náznaků alergické reakce vyhledat odbornou lékařskou pomoc. Osoby, které trpí, nebo by mohli trpět alergií na některé rostlinné nebo jiné prvky v zahradě, do ní mohou vstupovat pouze na vlastní nebezpečí.

Obecně všechny rostliny nebo jejich části mohou být jedovaté. Dle okolností (druh rostliny, váha a věk poškozeného, zda byl jed pozřen nebo působí kontaktně atd.) je reakce více nebo méně silná či smrtelná. Z těchto důvodů je potřeba se vyhnout kontaktu a požívání rostlin nebo jejich částí, u nichž nemá daná osoba dostatek informací o jejich jedovatosti či negativním působení. Zvláště je třeba dbát zvýšené opatrnosti a pozornosti u dětí a domácích zvířat, neboť kvůli jejich nezkušenosti a nízké tělesné hmotnosti jsou náchylnější k požívání i kontaktu s rostlinami a následné otravě. Lze však konstatovat, že skutečně nebezpečných dřevin je v běžném okolí minimum a v návrhu nebyly použity, proto by při běžném využívání prostoru a zabránění požívání rostlin nebo jejich částí neměly nastat potíže.

Z těchto důvodů nemůže být autor, zahradní architekt ani zhotovitel odpovědný za potíže, poškození, nebo jiné komplikace a ztráty způsobené pozřením nebo kontaktem rostliny nebo její části. V případě náznaku jakýchkoliv potíží, které by mohli mít souvislost s pozřením neznámé, nebo jedovaté rostliny je nezbytné okamžitě vyhledat odbornou lékařskou pomoc. V případě, že máte podezření na pozření neznámé, nebo jedovaté rostliny, nebo kontaktu s takovou rostlinou poskytněte postiženému první pomoc dle níže uvedeného postupu a vyhledejte co nejrychleji odbornou lékařskou pomoc.

Kontakt na Toxikologické informační středisko: 224 911 267 a 224 964 328

IX. ZÁVĚR

V případě jakýchkoliv nejasností, pochybností nebo připomínek neváhejte kontaktovat projektanta této části. Vzhledem k povaze rostlinného materiálu a přírodních okolností, stejně jako rozličnosti technických možností různých systémů, není možné předejít plně odhadnout všechny možné důsledky nebo kolize.

Cílem řešení je zachovat důležité a krásné prvky v daném území a co nejcitlivěji doplnit architektonický návrh. Zásadním faktorem je provedení obnovy tak, aby byla zajištěna perspektivní budoucnost a místo mohlo opět plnohodnotně sloužit jeho obyvatelům.

Ing. Jakub Finger
V Brně, duben 2025